

[Johs. Christiansen.]

jeg i alt fald ikke i tvivl om, at jeg er tilfreds med, at den i § 103, stk. 2, pkt. 5), indeholdte straffebestemmelse er gået helt ud.

Mindst lige så tilfreds er jeg med de indrømmelser, der er givet med hensyn til visse ubestemmelige og uklare vendinger og udtryk, som var spredt rundt om i det oprindelige lovforslag. Det gælder i særlig grad en vending som „under truende udsigt til krig og besættelse“. Hvem i alverden, havde jeg nær sagt, ville være i stand til klart og præcist at fastslå, at nu fandtes der at være en sådan truende udsigt? Regeringen ville af så let forståelige grunde, at jeg ikke her behøver at nævne det, ikke kunne gøre det, og når selvste regeringen var afskåret herfra, hvordan skulle så f. eks. en dommer kunne påtage sig at afgøre det? Tilfældet var og blev efter min mening håbløst, og det er kun godt, at vendingen blev strøget overalt, hvor dens anvendelse var så åbenbart urimelig, som jeg her har søgt at påvise.

Det samme ønsker jeg at sige med hensyn til et andet meget svævende udtryk i forslaget, nemlig „på anden ulovlig måde“, „ved andre ulovlige midler“ o. lign. Også sådanne udtryk og vendinger er nu strøget, hvad i høj grad har bidraget til den tydeliggørelse af det strafbares områder, som vi fra første færd stærkt savnede, og som vi derfor også har sat meget ind på at opnå.

Må jeg endelig nævne den fuldstændige omskrivning af § 129 a, som der nu er opnået enighed om i udvalget. Den falder helt i tråd med de indvendinger, jeg allerede ved sagens første behandling her i tinget fremførte mod paragraffens oprindelige ordlyd. Den var i hele sin form og indhold et så åbenbart anslag mod de frihedsrettigheder, et demokrati må og bør sikre pressen, at en ændring her var nødvendig. Denne ændring er nu foretaget, og jeg vil gerne, ikke mindst som gammel pressemand, takke den højtærede justitsminister for den uforbeholdne forståelse og imødekommenhed, ministeren her som iøvrigt på en række andre vigtige punkter har lagt for dagen.

Jeg har hermed redegjort for nogle væsentlige synspunkter, der for mig har været ledende under udvalgsarbejdet, og som er kommet til udtryk i de ændringer, jeg har omtalt. Inden jeg forlader ændringsforslagens afsnit B, der som nævnt angår straffelovens kapitler 12 og 13, vil jeg dog endnu gerne sige følgende.

Naturligvis er det ikke uden betænkeligheder, som jeg allerede har sagt, at jeg er gået med til en lovgivning af denne art.

Jeg er f. eks. da ikke blind for den mulighed, at de i forslaget nu foreliggende straffebestemmelser i en given situation vil kunne anvendes mod borgere, der bevarer deres loyalitet mod den danske stat. Men vil denne omstændighed overhovedet få større praktisk betydning, hvis ulykken igen skulle ramme Danmark gennem en fjendtlig magts besættelse af dets territorium? Det vil sikkert — sådan ser jeg i alt fald på det — spille en yderst ringe rolle for en eventuel ny besættelsesmagt, om den ved mere eller mindre sofistiske henvisninger til landets egne love kan påberåbe sig et skær af lovlighed under forfølgelse af dem, som ikke vil være besættelsesmagten til måde. Da besættelsesmagten vil have landet i sit greb, vil den kunne optræde overfor landets borgere, ganske som det måtte passe den og uden at skele nærmere til, hvad der står i en eller anden paragraf.

En for mig langt, langt større betænkelighed rummes i hvert fald i en helt anden mulighed, nemlig i den mulighed, at en dansk rigsdag engang til skulle blive udsat for at give vidtgående straffebestemmelser med tilbagevirkende kraft og under forhold, hvor sindene mere eller mindre er oprørte over det, der er gået forud. Jeg skal ikke her gå ind i nogen debat om det i 1945 vedtagne straffelovstillæg, ej heller om de konsekvenser, som dette tillæg med tilbagevirkende kraft har fået, heller ikke om den belastning, som alt dette øvede på den almindelige retsfølelse her i landet. Det må være nok at minde derom. Jeg vil gerne så stærkt, som det er mig muligt, sige, at i mine øjne ville det være ulykkeligt, hvis man ikke gennem en lovgivning, blevet til, medens lidenskaberne er i ro, sikrede folket mod en eventuel gentagelse af det, der i så høj grad prægede store dele af det nu afsluttede retsopgør. Iøvrigt er den vurdering af straffelove med tilbagevirkende kraft, som jeg mener det nødvendigt at anlægge, i nøje overensstemmelse med liberale juristers internationale sammenslutning.

Sammenfattende vil jeg da sige, at alene bevidstheden om at være med til en forebyggelse af lignende forhold som dem, der rullede op her i landet efter 1945, har vejet tungt, overordentlig tungt til ved min endelige stillingtagen i denne sag.

Endelig må det heller ikke glemmes, at straffelovstillægget ifølge sit eget indhold er begrænset til fortiden. Det vil i virkeligheden sige, at hvis kapitlerne 12 og 13 i straffeloven ikke revideredes, ville man i givet fald savne tilstrækkelig skarpe straffebestemmelser for forskellige, jeg kan